

RAPORT O SYTUACJI EKONOMICZNO-FINANSOWEJ

ZAKŁADU PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ

za okres od 01.01.2024 do 31.12.2024

Podstawa prawna: art.53a ustawy z dnia 15 kwietnia 2011r. o działalności leczniczej (Dz.U. z dnia 18 marca 2022r, poz. 633)

I. Wybrane informacje o samodzielnym publicznym zakładzie opieki zdrowotnej.

1. Firma samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej

ZAKŁAD PODSTAWOWEJ OPIEKI ZDROWOTNEJ W JĘDRZEJOWIE

2. Siedziba UL.B.CHROBREGO 4, 28-300 JĘDRZEJÓW

3. Adres UL.B.CHROBREGO 4, 28-300 JĘDRZEJÓW

4. Numer telefonu, faksu oraz adres poczty elektronicznej

/41/ 386 21 72, /41/ 386 22 72 e-mail: zpoz_jedrzejow@poczta.onet.pl

5. Numer identyfikacyjny REGON 290464594

6. Numer w Krajowym Rejestrze Sądowym KRS 0000007026

7. Data wpisu i numer rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą

Nr księgi rejestrowej Wojewody Świętokrzyskiego 000000014653. Data wpisu: 08.09.1994

II. Analiza sytuacji ekonomiczno-finansowej za poprzedni rok obrotowy (2023)

Raport sporządzono dla na podstawie art. 53a. ustawy o działalności leczniczej (Dz.U. z poz.).

Raport, został przygotowywany na podstawie sprawozdania finansowego rok obrotowy 2024 i zawiera w szczególności analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej, prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń oraz informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową ZPOZ.

Analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej, dokonano na podstawie wskaźników ekonomiczno-finansowych ustalonych Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. (Dz. U. z 2017 poz. 832).

Struktura przychodów ZPOZ w latach 2021-2024

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Działalność medyczna finansowana przez NFZ	8.216.920,11	8.245.684,27	9.191.976,13	9.864.990,16
Działalność medyczna finansowana z innych źródeł	556.308,30	683.855,70	637.630,40	605.089,45
Działalność związana z kształceniem rezydentów finansowana przez MZ	62.920,97	0,00	84.420,58	143.259,74
Dotacje	88.500,00	95.000,00	107.000,00	158.000,00
Pozostałe przychody operacyjne	607.654,88	359.747,85	344.142,35	381.509,04
Przychody finansowe	0,00	3.682,19	0,00	0,00
Razem	9.532.304,26	9.387.970,01	10.365.169,46	11.152.848,39

Najważniejszy udział w strukturze całkowitych przychodów mają przychody z tytułu kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia w rodzaju Podstawowej Opieki Zdrowotnej, Ambulatoryjnej Opieki Specjalistycznej w zakresie położnictwa i ginekologii, oraz Rehabilitacji leczniczej w zakresie fizjoterapii ambulatoryjnej. Dodatkowym źródłem przychodu związanym z realizowaną działalnością medyczną są badania diagnostyczne wykonywane na rzecz innych podmiotów leczniczych i osób fizycznych, oraz przychody z Ministerstwa Zdrowia na kształcenie lekarzy rezydentów. Pozostałe przychody operacyjne to przychody z działalności gospodarczej związanej z wynajmowaniem pomieszczeń. Wartość pozostałych przychodów operacyjnych pochodzi również z przebiegowań z rozliczeń międzyokresowych przychodów, amortyzacji aktywów trwałych otrzymanych nieodpłatnie lub sfinansowanych z dotacji, których wartość zwiększyła przed dniem 1 lipca 2011 r. fundusz założycielski – Ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej. Przychody z dotacji to przychody pochodzące z budżetu gminy Jędrzejów na realizację dodatkowego zadania tj. prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego ds. uzależnień wraz z filią dla osób niepełnosprawnych.

Struktura kosztów ZPOZ w latach 2021-2024

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Amortyzacja	665.475,52	234.060,98	279.950,01	291.358,65
Zużycie materiałów i energii	843.013,12	931.057,56	1.049.291,21	1.041.368,80
Usługi obce	1.965.771,80	2.311.894,73	2.221.071,63	2.395.348,36
Podatki i opłaty	29.392,05	25.677,10	27.099,36	32.223,39
Wynagrodzenia	4.915.925,95	5.368.431,87	5.846.462,46	6.715.752,85
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	876.420,57	991.666,03	1.060.572,43	1.236.252,99
Pozostałe koszty rodzajowe	38.901,65	37.186,13	37.929,47	36.561,44
Pozostałe koszty operacyjne	277,45	116,20	52,63	2.162,70
Koszty finansowe	107,56	261,92	716,58	443,70
Straty nadzwyczajne	0,00	1.479,66	0,00	0,00
RAZEM:	9.335.285,67	9.901.832,18	10.523.145,78	11.751.472,88

Analiza struktury kosztów za okres 2021-2024, w tym odniesienie poszczególnych pozycji jako % przychodów przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Zużycie materiałów i energii	10%	10%	10%	9%
Usługi obce	22%	26%	22%	21%
Podatki i opłaty	0%	0%	0%	0%
Wynagrodzenia	56%	60%	59%	60%
Ubezpieczenia społeczne	10%	11%	11%	11%
Pozostałe koszty rodzajowe	0%	0%	0%	0%

Ogólny wynik jednostki za 2024 r. ostatecznie zamyka się stratą netto w wysokości (-) 598.624,49 zł. Strata przekroczyła koszty amortyzacji, które w analizowanym okresie wyniosły 291.358,65. Wynik jednostki za 2024r po uwzględnieniu kosztów amortyzacji wynosi (-) 307.265,84 zł.

Wyszczególnienie	2021	2022	2023	2024
Wynik finansowy netto	(+)197.018,59	-513.862,17	-158.007,32	-598.624,49
Amortyzacja	665.475,52	234.060,98	279.950,01	291.358,65
Wynik finansowy po uwzględnieniu amortyzacji	(+) 862.494,11	- 279.801,72	(+) 121.942,69	-307.265,84

W analizowanym okresie przychody osiągnięte z NFZ nie wystarczały na pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania ZPOZ, co powodowało, że wynik był ujemny. Udział przychodów ze sprzedaży usług medycznych dla NFZ wynosi 88,45% ogólnej wartości przychodów, a udział kosztów rodzajowych związanych z podstawową działalnością w ogólnej kwocie kosztów wynosi 99,98%.

W związku z funkcjonowaniem w warunkach inflacji, znaczącej niepewności gospodarczej sytuacja podmiotu staje się coraz mniej przewidywalna, co przekłada się na niestabilność funkcjonowania.

Niezależnie od sytuacji finansowej jednostki, podmiot leczniczy jest zobowiązany realizować ustawowy wzrost wynagrodzeń pracowników wykonujących zawody medyczne oraz pracowników działalności podstawowej, innych niż pracownicy wykonujący zawody medyczne, zatrudnionych w podmiotach leczniczych. Wskutek realizacji: ustawy z dnia 8 czerwca 2017 r. o sposobie ustalania najniższego wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawody medyczne zatrudnionych w podmiotach leczniczych (Dz. U. 2022, poz. 2139); ustawy z dnia 5 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2019 poz. 1532, ze zm.), następuje stopniowe pogorszenie sytuacji finansowej jednostki.

Ustawowo zagwarantowane wzrosty wynagrodzeń pielęgniarek i lekarzy przekładają się wprost na żądania płacowe innych grup personelu. Do tego znacząco przyrosły w kolejnych latach minimalne stawki wynagrodzeń pracowników na etatach, jak i zatrudnionych na podstawie umów cywilno-prawnych, czy tzw. kontraktach. Sektor prywatny wpływa również na oczekiwania finansowe lekarzy, których coraz trudniej jest pozyskać.

Na pokrycie kosztów podwyższenia wynagrodzenia zasadniczego pracowników wykonujących zawód medyczny i pracowników działalności podstawowej NFZ przekazał dodatkowe środki w formie podwyższenia wyceny świadczeń określonych w obowiązujących umowach. Strategia ustalania warunków finansowych z przeznaczeniem na pokrycie wzrostu wynagrodzeń była jednakowa dla wszystkich świadczeniodawców i opierała się na wycenie procedury przez AOTMiT. Ze względu na strukturę zatrudnienia w ZPOZ, kwota przekazanych środków z NFZ na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń zasadniczych pracowników nie pokryła faktycznych kosztów podwyższenia wynagrodzeń na podstawie w/w przepisów, co miało istotny wpływ na pogorszenie się sytuacji finansowej Zakładu i ostatecznie na wynik finansowy roku obrotowego. Istotnym czynnikiem wzrostu kosztów jest zagwarantowany wzrost wynagrodzeń dla pielęgniarek i lekarzy, który wpływa na oczekiwania finansowe innych grup personelu. Środki przekazywane przez NFZ na ustawowo zagwarantowane wzrosty wynagrodzeń, muszą zostać wprost przekazane na ten cel i rozliczone w danym roku. Środki nie wydatkowane podlegają zwrotowi. Dodatkowo na skutek podwyższenia wynagrodzeń uległy podwyższeniu również świadczenia pracownicze związane z wypłatą nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych. Wzrost tych kosztów nie jest waloryzowany przez płatnika – Narodowy Fundusz Zdrowia. W latach 2022-2024 wypłacono dodatkowe świadczenia pracownicze (*nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne, odprawa pośmiertna dla spadkobierców zmarłej pracownicy*) na kwotę 493.138,35 zł, co w znacznym stopniu wpłynęło na pogorszenie płynności finansowej Zakładu.

Udział kosztów rodzajowych w ogólnych kosztach przedstawia tabela poniżej:

Wyszczególnienie	2023	2024
Amortyzacja	2,66%	2,48
Zużycie materiałów i energii	9,97	8,86
Usługi obce	21,11	20,38
Podatki i opłaty	0,26	0,27
Wynagrodzenia	55,56	57,15
Ubezpieczenia społeczne	10,08	10,52
Pozostałe koszty rodzajowe	0,36	0,31

Największą część kosztów stanowią wynagrodzenia (57,15%), determinują one również wysokość składek społecznych i innych świadczeń jakie ZPOZ jest zobowiązany opłacić to 10,52% ogółu wydatków. Kolejną grupą kosztów były usługi obce – 20,38%. Wymienione 3 grupy kosztów stanowią łącznie 88,05% wydatków, są to koszty zdeterminowane rodzajem udzielanych świadczeń, gdzie najważniejszy jest czynnik ludzki.

W roku 2024 Zakład otrzymał następujący sprzęt medyczny :

a) z Narodowego Funduszu Ochrony Zdrowia w Kielcach –

rower rehabilitacyjny na kwotę 10.787,10 zł; urządzenie do krioterapii KRIOPOL 22.896,00 zł; aparat do masażu wibracyjnego AquaVibron z ekopompą na kwotę 4.146,00 zł; laser EVO na kwotę 26.399,52 zł; osprzęt do kinezyterapii na kwotę 4.816,80 zł.

b) z Gminy Jędrzejów – urządzenie do głębokiej stymulacji kawitacyjnej SIRIO wraz z urządzeniem do ultradźwięków z dwoma głowicami bezdotykowymi – na łączną wartość 84.000,00 zł.

Rzeczowe aktywa trwałe – stanowią 58,68% aktywów ogółem. Są to w głównej mierze budynki i budowle, sprzęt medyczny i wyposażenie, a także urządzenia techniczne i maszyny.

Na pozycje aktywów obrotowych składają się przede wszystkim należności od NFZ, pozostałych odbiorców, zapasy materiałów, środki pieniężne na rachunkach bankowych i w kasie jednostki, a także czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów.

	31.12.2023	31.12.2024
Stan należności: w tym:	920.029,26	902.128,09
-należności z tytułu zawartej umowy z NFZ	859.331,88	862.983,74
-pozostałe należności	60.697,38	39.144,35
Stan środków pieniężnych: w tym:	528.059,43	484.441,30
-rachunek bankowy	527.457,55	483.976,10
-gotówka w kasie	517,88	465,20

Na pozycje pasywów składają się fundusze własne oraz zobowiązania i rezerwy na zobowiązania. Zobowiązania długoterminowe nie występują. Na istotne pozycje zobowiązań krótkoterminowych w łącznej wysokości 1.395.580,50 zł składają się:

- zobowiązania z tyt. podatków i ubezpieczeń społecznych w łącznej wysokości 474.186,63 zł składają się głównie bieżące zobowiązania wobec ZUS i podatku dochodowego od osób fizycznych, VAT;
- zobowiązania z tytułu dostaw robót i usług w wysokości 577.891,66 zł;
- bieżące zobowiązania z tytułu wynagrodzeń wobec pracowników w kwocie 325.388.11 zł;
- pozostałe w kwocie 18.114,10 zł.

	31.12.2023	31.12.2024
Stan zobowiązań: w tym:	753.203,85	1.395.580,50
- zobowiązania z tytułu dostaw i usług	108.724,57	577.891,66

- zobowiązania z tytułu podatków, ceł i ubezpieczeń	391.065,70	474.186,63
- zobowiązania wobec pracowników	235.959,98	325.388,11
- zobowiązania inne	17.453,60	18.114,10

Na podstawie danych z tabeli możemy stwierdzić, że zobowiązania krótkoterminowe z okresem wymagalności do 12 miesięcy wzrosły w stosunku do roku poprzedniego 2023 o 85,286%, na co główny wpływ miał wzrost zobowiązań z tytułu dostaw i usług o kwotę 469.167,09 zł. Dodatkowo na dzień 31.12.2024 występują nieuregulowane zobowiązania wymagalne na kwotę 287.288,00 zł pochodzące z okresu lipiec-listopad 2024r.

Rezerwy na świadczenia pracownicze są pozycją obciążającą wynik finansowy, która będzie miała istotny wpływ na sytuację finansową jednostki w latach przyszłych. Zgodnie z kalkulacją rezerwy na świadczenia pracownicze wynikają z wyceny według stanu na 31 grudnia 2024 r. W związku z obowiązującym w jednostce regulaminem wynagradzania opartym na szczególnych przepisach dotyczących samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, należy szacować, że w najbliższych latach jednostka nadal będzie zmuszona ponosić wysokie nakłady na świadczenia emerytalne i rentowe, a także na nagrody jubileuszowe ze względu na wysokość wynagrodzeń i ilość pracowników, którzy z racji wieku i stażu pracy będą nabierać uprawnień do odprawy emerytalnej i nagrody jubileuszowej.

Na pozycję rozliczeń międzyokresowych przychodów składa się rozliczane współmiernie do amortyzacji zewnętrzne finansowanie środków trwałych, lub wartość mienia otrzymana nieodpłatnie.

Ze względu na dość wysokie koszty stałe, podwyżki cen materiałów, leków, usług i innych niezbędnych do udzielania świadczeń zdrowotnych zasobów trudno było w roku bazowym osiągnąć granicę progu rentowności. W publicznym sektorze ochrony zdrowia istnieją istotne ograniczenia w zakresie udzielania odpłatnych świadczeń zdrowotnych, a jednocześnie wzrastają wymagania i oczekiwania pacjentów, które kształtowane są przez prywatny sektor.

W sprawozdaniu finansowym za 2022 r. wystąpiła strata netto w wysokości (-) 513.862,17 zł, co nałożyło obowiązek sporządzenia programu naprawczego. Wykonując zapisy *art. 59 pkt. 4 Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej* Kierownik ZPOZ sporządził w 2023r program naprawczy, z uwzględnieniem raportu o sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej, o którym mowa w art. 53a ust. 1 ww. ustawy, na okres obejmujący 3 lata tj. lata 2023-2025. Program Naprawczy został zatwierdzony Uchwałą Nr LXXIV/605/23 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 30 listopada 2023r.

Z uwagi na to, iż sprawozdanie finansowe za kolejny rok obrotowy - rok 2023 wykazało stratę netto w wysokości (-) 158.007,32 zł Kierownik przedstawił informację z realizacji programu naprawczego w pierwszym okresie jego funkcjonowania wraz z jego aktualizacją obejmującą działania naprawcze na kolejne lata 2024-2026. W związku z tym, iż strata bilansowa za rok 2023 w kwocie (-) 158.007,32 była

niższa, od straty za rok 2022 i została pokryta we własnym zakresie z funduszu zakładu, w programie naprawczym na lata 2024-2026, w dalszym ciągu nie przyjęto założeń związanych z ograniczeniem zakresu realizowanych świadczeń czy likwidacją pewnych obszarów działalności. Założono bowiem wzrost przychodów z NFZ poprzez dalszą realizacją dodatkowych zadań w zakresie POZ związanych między innymi z opieką koordynowaną finansowaną z tzw. budżetu powierzonego opieki koordynowanej, w tym rozszerzenie opieki kompleksowej o ścieżkę nefrologiczną. Wskazano również, iż szansą na zwiększenie finansowania świadczeń w zakresie POZ jest ubieganie się o akredytację udzielaną przez Ministra Zdrowia na podstawie przepisów *Ustawy z dnia 16 czerwca 2023r o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta* (Dz.U. poz. 1692). Podmioty lecznicze posiadające certyfikat akredytacyjny mają zagwarantowaną wyższą stawkę kapitałową na pacjenta objętego opieką POZ. Założono również wydłużenie czasu pracy Gabinetu Fizjoterapii i stworzenie *tzw. pakietów komercyjnych* celem poprawy sytuacji finansowej i jeszcze bardziej efektywnego wykorzystania posiadanych zasobów kadrowych i sprzętowych. Realizacja tego przedsięwzięcia nie wymaga żadnych dodatkowych nakładów inwestycyjnych. Zakłada się wykonywanie świadczeń komercyjnych w godzinach od 18:00 do 20:00 tj. poza godzinami pracy, w ramach których udzielane są świadczenia finansowane przez NFZ. Program naprawczy na lata 2024-2026 został zatwierdzony Uchwałą Nr X/73/24 Rady Miejskiej w Jędrzejowie z dnia 24 października 2024r a Raport o sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2023 będący punktem wyjścia do sporządzenia programu naprawczego został pozytywnie oceniony przez podmiot tworzący na posiedzeniu Rady Miejskiej w dniu 28 czerwca 2024 roku (Uchwała Nr III/34/2024 Rady Miejskiej w Jędrzejowie)

Podstawowym celem określonym w Programie Naprawczym ZPOZ Jędrzejów było zachowanie płynności finansowej Zakładu.

Strata netto za lata 2022-2023 została pokryta we własnym zakresie z wypracowanych w latach poprzednich zysków, które były przeznaczane na fundusz zakładu. Fundusz zakładu na dzień 31.12.2023r wynosił 369.426,53 zł, a po pokryciu straty za rok 2023 stan Funduszu Zakładu wynosił 211.419,21 zł. Na dzień 31.12.2023r jednostka nie posiadała zobowiązań wymagalnych i na bieżąco regulowała zobowiązania bieżące.

Z przedstawionej analizy sytuacji ekonomiczno-finansowej za rok 2024 wynika, iż sytuacja finansowa jednostki znacznie się pogorszyła. Zachwiana została płynność finansowa a stan funduszu zakładu nie pozwala na całkowite pokrycie straty za rok 2024 w kwocie (-) 598.624,49 zł. Strata netto w kwocie (-) 598.624,49 zł może zostać pokryta częściowo w kwocie 211.419,21 zł z Funduszu Zakładu.

Analiza wskaźnikowa za rok 2024 w załączeniu – TABELA 1

W wyniku analizy wskaźników sporządzonej na podstawie sprawozdania finansowego za 2024 rok przy zastosowaniu metody punktowej uzyskano **40 pkt** co stanowi 57,14 % maksymalnej liczby punktów możliwej do uzyskania.

Ze względu na specyfikę swojej działalności samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, zgodnie z ustawą o działalności leczniczej, nie są nastawione na osiągnięcie zysku.

Jak wskazuje Tabela1:

- wskaźnik zyskowości za 2024r: w związku z wystąpieniem straty netto, kształtuje się na poziomie, który nie pozwala na przyznanie punktów zgodnie z tabelą oceny punktowej. Poziom tych wskaźników wskazuje na brak zdolności jednostki do generowania zysku. Poziom wskaźnika jest dużo niższy niż w roku 2023 z uwagi na dużo wyższą stratę netto w roku bazowym.

- wskaźnik płynności za 2024r : z przedstawionej w Tabeli1 analizy porównawczej wynika, iż poziom wskaźnika obniżył się w stosunku do roku 2022 i 2023. Oznacza to, iż jednostka obniżyła swoją zdolność do terminowego regulowania zobowiązań. Świadczy o tym wysokość zobowiązań z tytułu dostaw i usług wymagalnych na dzień 31.12.2024r. Zobowiązania publiczno-prawne i zobowiązania pracownicze regulowane są na bieżąco. Jednostka uzyskała 64% punktów możliwych do uzyskania w tym przedziale w analizie wskaźnikowej, podczas gdy w latach 2022-2023 ilość punktów uzyskanych w analizie wskaźników płynności wynosiła 100% (max).

- wskaźniki efektywności : kształtują się na poziomach maksymalnych możliwych do osiągnięcia, choć widać, iż wskaźnik rotacji zobowiązań określony w dniach podwyższył się do 12 dni, co jest sygnałem, iż wydłużył się czas potrzebny jednostce na uregulowanie zobowiązań krótkoterminowych.

- wskaźniki zadłużenia aktywów i wypłacalności znacznie podwyższony wskaźnik wypłacalności jest sygnałem ostrzegawczym, iż poziom wypłacalności jednostki znacznie się obniżył. To kolejny wskaźnik pokazujący problemy jednostki z utrzymaniem bieżącej płynności.

III. Prognoza sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe 2025-2027

Samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o działalności leczniczej. Prognoza na okres 2025-2027 rok została opracowana zgodnie z art. 52 ustawy o działalności leczniczej.

Projekcja przyszłych wyników finansowych została sporządzona w sposób szacunkowy na bazie rzeczywistych wyników w latach ubiegłych, z uwzględnieniem wstępnych dostępnych danych i uzyskanych wyników w I kwartale 2025 r. a także planu finansowego na rok 2025. Przyszłe wartości na lata 2026-2027 oszacowano na bazie możliwego do uzyskania kontraktu z NFZ na rok 2025 z uwzględnieniem historycznych danych i trendów występujących w ZPOZ, skorygowaną do wartości urealnionych, możliwych do uzyskania przychodów.

Założono również wzrost przychodów z NFZ poprzez realizację dodatkowych zadań w zakresie POZ związanych między innymi z opieką koordynowaną, oraz realizacją programów profilaktycznych, w tym udział w programach szczepień ochronnych. Realizowane będą działania w zakresie kształtowania zdrowego stylu życia poprzez promocję zdrowia, a także edukację zdrowotną. Szansą na zwiększenie finansowania świadczeń w zakresie POZ jest ubieganie się o akredytację udzielaną przez Ministra Zdrowia na podstawie przepisów *Ustawy z dnia 16 czerwca 2023r o jakości w opiece zdrowotnej i bezpieczeństwie pacjenta* (Dz.U. poz. 1692). Podmioty lecznicze posiadające certyfikat akredytacyjny mają zagwarantowaną wyższą stawkę kapitacyjną na pacjenta objętego opieką POZ.

Prognoza przychodów na 2025 rok została oparta na planie rzeczowo-finansowym umowy z NFZ, aktualnej liczbie zadeklarowanych pacjentów objętych opieką POZ, oraz posiadanych zasobach kadrowych i sprzętowych.

W prognozie na 2025 rok założono, że do końca roku zakres rzeczowy świadczeń wynikający z umów z NFZ zostanie zrealizowany przynajmniej na poziomie ilości zakontraktowanych świadczeń.

Przyjęto, że inflacja która na pewno będzie miała wpływ na sytuację podmiotu, będzie rekompensowana wyższymi wpływami z NFZ. Wobec tego skutki inflacji będą się równoważyć w zakresie przychodów i kosztów. Dlatego uznano, że nominalnie inflacja nie będzie miała wpływu na wynik finansowy podmiotu.

Prognoza została sporządzona przy założeniu kontynuacji działalności, przy zastosowaniu norm prawnych obowiązujących w Samodzielnych Publicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej na dzień sporządzania prognozy.

Wszystkie obliczenia i analizy w niniejszym opracowaniu zostały wykonane przy założeniu następujących parametrów wyjściowych:

- okres analizy 3 lata przy czym ustalono rok 2024 jako rok bazowy. Dane za rok 2024 są danymi historycznymi, dane za rok 2025 obejmują założone kwoty w planie finansowym, plan na lata 2026 i 2027 z uwzględnieniem zastosowanych wyłączeń i korekt. Projekcję oparto na przewidywanych wskaźnikach wzrostu przychodów, a także współmiernie do tego wzrostu kosztów z uwzględnieniem zaplanowanych nakładów, a także z zastosowaniem utrzymania stałej struktury kosztów, w odniesieniu do przychodów. Koszty rodzajowe oszacowano na bazie struktury kosztów w przychodach z roku bazowego.
- prognoza kosztów na 2025 rok i lata następne została oparta na przyjętym planie finansowym na ten rok. Koszty pracy pracowników zatrudnionych na umowę o pracę ustalono biorąc pod uwagę zmiany dotyczące projektu nowelizacji ustawy o ustalaniu najniższego wynagrodzenia i wprowadzeniu od 1 lipca 2024r nowych wskaźników pracy dla poszczególnych grup zawodowych. Koszty amortyzacji zostały określone na podstawie planu amortyzacji na lata prognozy, z uwzględnieniem planowanych inwestycji związanych z otrzymanym dofinansowaniem z Projektu grantowego nr FENX.06.01-IP.03-0001/23 pod nazwą "Wsparcie podstawowej opieki zdrowotnej (POZ)" realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, realizowanego na podstawie umowy nr FENX.06.01-IP.03-0001/23-00/1374/2024/17 zawartej w dniu 27.03.2025 r. Dodatkowe nakłady

inwestycyjne są uzależnione od pozyskania zewnętrznego finansowania, wobec tego w wyniku podejmowanych działań będą się równoważyć wpływy i wydatki i ewentualne nie ujęcie danego zadania w prognozie pozostanie bez wpływu na efekt obliczeń.

- poziom aktywów w pozycji należności będzie zależał od uzyskanego kontraktu z NFZ.

Biorąc pod uwagę obecną sytuację ekonomiczno-finansową jednostki koniecznym jest podjęcie dodatkowych działań związanych z ograniczeniem zakresu realizowanych świadczeń czy likwidacją pewnych obszarów działalności. Należy poszukać takich obszarów, które przyniosą jednostce obniżenie kosztów, zwłaszcza pracowniczych, przy jednoczesnym zachowaniu jakości usług świadczonych na rzecz pacjentów objętych opieką medyczną. Z przeprowadzanych finansowych analiz obszarów działalności do prognozy przyjęto założenie o rezygnacji z samodzielnego wykonywania diagnostyki laboratoryjnej i przekazanie komórki laboratoryjnej dla podmiotu zewnętrznego wraz z przejęciem personelu medycznego i dzierżawą pomieszczeń laboratorium. W związku z powyższym do prognozy przychodów na lata 2026-2027 przyjęto następujące założenia: zmniejszenie przychodów z pozostałej działalności medycznej związanej z obecnym świadczeniem diagnostyki laboratoryjnej na rzecz zewnętrznych podmiotów leczniczych i osób fizycznych, oraz zwiększenie pozostałych przychodów operacyjnych z tytułu przyszłej dzierżawy pomieszczeń laboratorium. Prognozowane koszty skorygowane zostały o koszty komórki laboratoryjnej przyjmując rok 2024 jako rok bazowy, oraz koszty medycznych usług obcych związane z podpisaniem umowy z podmiotem zewnętrznym na świadczenie diagnostyki laboratoryjnej dla pacjentów ZPOZ.

Ponieważ branża nie działa w warunkach rynkowych, wyniki faktyczne uzyskiwane w kolejnych latach przez ZPOZ będą zależały od polityki państwa w zakresie opieki zdrowotnej.

W zastosowanym podejściu analiza i prognoza danych oparta jest na zawartym z Narodowym Funduszu Zdrowia kontrakcie, a także braku istotnej możliwości jego zwiększenia. Zawarty kontrakt jest podstawową daną w ZPOZ, gdyż określone w warunkach realizacji świadczeń wartości determinują poziom kosztów we wszystkich ich rodzajach. Poziom wykonania świadczeń determinuje poziom zużytych materiałów (w tym leków, usług obcych). Koszt wynagrodzeń determinowany jest wymogami stawianymi przez uwarunkowania prawne udzielania świadczeń, a także kształtowanymi przez prawo poziomami stawek minimalnych. Dlatego w prognozie koszty udzielanych świadczeń oszacowane zostały jako procentowy odpowiednik uzyskiwanych wpływów z przychodów.

W załączeniu:

Prognozowane wyniki oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej za lata 2025-2027 - TABELA2

III. Informacja o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową

Należy wskazać na istotne czynniki ryzyka, które mogą zaważyć na prawidłowym funkcjonowaniu ZPOZ i mieć wpływ na jego sytuację ekonomiczno-finansową w latach przyszłych.

- Nie jest znany wpływ inflacji na gospodarkę, co przekłada się w sposób bezpośredni na działalność ZPOZ, gdyż przekłada się to na pracę w warunkach niepewności i stałego wzrostu cen;
- Niepewność działań ostonowych łagodzących skutki wyższych cen energii, wspierających gospodarstwa domowe, podmioty wrażliwe i przedsiębiorstwa w ramach tarczy antyinflacyjnej, energetycznej i solidarnościowej;
- Sytuacja ZPOZ w znacznym stopniu jest uzależniona od polityki zdrowotnej realizowanej przez Państwo i Narodowy Fundusz Zdrowia. Rozwój lub ograniczanie wykonywanych w przyszłości świadczeń medycznych zależy od czynników zewnętrznych, na które ZPOZ nie ma wpływu;
- Stawki za udzielanie świadczeń w znaczącej części nie zapewniają odpowiedniego poziomu finansowania w pełni zabezpieczającego koniecznych do poniesienia w związku z ich realizacją kosztów. Wobec tego nie jest możliwe zapewnienie o bieżącym utrzymaniu przez ZPOZ płynności finansowej jeśli nadal będzie ponosił straty na podstawowej działalności;
- Zbyt niska wartość środków finansowych, w odniesieniu do niezbędnych do zrealizowania świadczeń zdrowotnych w związku ze zgłaszanym na nie zapotrzebowaniem społecznym, może wpływać na pogarszanie sytuacji finansowej ZPOZ, który ma potencjał by wykonywać odpowiednio wyższą liczbę świadczeń, jednak występujące ograniczenia w postaci braku ich finansowania i zbyt niskiej wyceny mają wpływ na bieżącą złą sytuację finansową. Limity kontraktowe usług zdrowotnych stosowane w umowach z NFZ powodują, iż wykonywanie świadczeń ponad ustalony limit niesie za sobą ryzyko nie uzyskania za nie zapłaty od NFZ;
- Systemowe rozwiązania dotyczące płacy minimalnej będą miały wpływ na wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce. Nie jest w chwili obecnej możliwe oszacowanie ich wpływu na sytuację finansową ZPOZ;
- Nie jest znany wpływ skutków regulacji płacowych w zakresie wzrostu wynagrodzenia pielęgniarek, położnych, lekarzy specjalistów, lekarzy rezydentów na roszczenia płacowe kierowane przez innych pracowników ZPOZ. Nie jest znany w chwili obecnej wpływ jaki będą miały przyszłe roszczenia finansowe pracowników na sytuację finansową ZPOZ;
- W wyniku braku systemowych rozwiązań w zakresie kształcenia pielęgniarek i położnych będą następowały niekorzystne dla ZPOZ procesy przechodzenia na renty, emerytury, bez zastępowalności w tej grupie zawodowej. Czynnikiem ryzyka związanym ze zmianami strukturalnymi na rynku pracy w Polsce jest wielkość podaży pracy w zakresie personelu medycznego: lekarskiego, diagnostów laboratoryjnych;
- Nie ma pewności jak będzie wyglądał rynek usług świadczeń medycznych w Polsce w najbliższym czasie. Proponowane zmiany mogą w istotny sposób narzucić dodatkowe obciążenia podmiotom leczniczym bez zapewnienia dodatkowego finansowania. Wpływać to może zarówno na rentowność bieżącą jednostki, jak i na możliwość oferowania dodatkowych usług nie objętych kontraktem z NFZ.
- Nieprzewidywalność sytuacji związanej z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Zwiększenie deficytu w Polsce m.in. na skutek znaczącego wzrostu nakładów na modernizację sił zbrojnych;

- Ponoszone straty i brak płynności finansowej mogą doprowadzić do przyrastania poziomu zobowiązań w kolejnych okresach sprawozdawczych. Będzie to miało bezpośredni negatywny wpływ na możliwość pozyskiwania zewnętrznego finansowania, w celu zabezpieczenia bieżącej płynności .
- Zmiana przepisów w zakresie pokrycia strat spoz przez organy tworzące;
- Niepewność w zakresie poziomu kontraktowania świadczeń przez NFZ

Nie jest znany w chwili obecnej możliwy do uzyskania w kolejnych latach poziom kontraktu z NFZ. Umowa na świadczenia opieki zdrowotnej z zakresu rehabilitacji leczniczej zawarta jest na okres do 30.09.2025r, a na świadczenia z zakresu poradni ginekologiczno-położniczej – do 30.06.2025r. Praktyka wskazuje, że Narodowy Fundusz Zdrowia kontraktuje świadczenia na kolejne lata na bazie bieżących umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej nie zapewniając znaczącego przyrostu wartości kontraktu. Nie jest znany również wpływ zmian w ogólnej polityce zdrowotnej na poziom finansowania świadczeń udzielanych przez ZPOZ.

Umowa na świadczenia wykonywane w zakresie POZ jest zawarta na czas nieokreślony.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Determinacja Kierownictwa ZPOZ w przeprowadzeniu zmian oraz duża świadomość o słabych stronach ZPOZ i zagrożeniach Spójna wizja przyszłości – dokładnie określone kierunki restrukturyzacji Znaczny potencjał rozwoju tkwiący w zasobach kadrowych dobrze przygotowana merytorycznie kadra lekarska oraz wykształcona i przygotowana kadra pielęgnarska Unikalny profil działalności Optymalny zakres świadczonych usług medycznych w zakresie opieki stacjonarnej Ugruntowana pozycja na rynku. Ustawowy brak możliwości ogłoszenia upadłości Wysoki standard usług medycznych oferowanych przez Wykwalifikowany personel	Niechęć personelu do zmian dotychczasowych metod oraz organizacji pracy Potrzeba inwestycji w infrastrukturę, co wymaga znacznych nakładów finansowych. Wiek części lekarzy może być barierą w korzystaniu przez nich z nowoczesnych technologii informatycznych Wysokie koszty prowadzenia działalności

SZANSE / MOŻLIWOŚCI	ZAGROŻENIA
Otrzymanie wsparcia (dotacji) na niezbędne remonty i inwestycje, Wzrost oczekiwań społecznych związanych ze standardem usług medycznych, które mogą być realizowane Realizacja inwestycji gwarantujących w średnioterminowej perspektywie uzyskanie dodatkowych przychodów, zmiany w organizacji pracy dające szansę na uzyskanie oszczędności, Poprawa efektywności zarządzania na poziomie poszczególnych komórek organizacyjnych pozwalająca na poprawę efektywności i wykorzystania istniejącej infrastruktury w celu uzyskania lepszych wyników finansowych. Wdrożenie kolejnych systemów informatycznych umożliwiających efektywne zarządzanie Budowanie partnerskich relacji z pracownikiem Indywidualne podejście do potrzeb pacjenta Ograniczenie kosztów działalności poprzez zmiany w strukturze organizacyjnej jednostki Ponowne uzyskanie wpisu na listę jednostek akredytowanych w ilości dwóch miejsc rezydenckich, co umożliwia przyjęcie na szkolenie specjalizacyjne dwóch młodych lekarzy rezydentów. W obliczu rosnących deficytów kadry medycznej stwarza to szansę na zwiększenie dostępności do lekarza dla pacjentów objętych opieką przez ZPOZ.	Niestabilność systemowych rozwiązań organizacyjno – prawnych w zakresie ochrony zdrowia uniemożliwiająca wprowadzanie długofalowych rozwiązań. Uzależnienie sytuacji ZPOZ od polityki zdrowotnej realizowanej przez Państwo i NFZ Obawy o zmniejszenie nakładów na system ochrony zdrowia Wysokie oczekiwania płacowe ze strony personelu medycznego w zakresie warunków zatrudnienia, Gwarantowane ustawowo podwyżki płac mogą zachwiać stabilnością finansową ZPOZ. Ryzyko, że nastąpi kolejny ustawowy wzrost wynagrodzeń, bez zapewnienia pełnego finansowania wzrostu wynagrodzeń Konkurencja przy zatrudnianiu wysoko wykwalifikowanych specjalistów oraz trudności z pozyskaniem specjalistycznej kadry Stara baza lokalowa i wyeksploatowana infrastruktura techniczna generuje wysokie koszty utrzymania a także napraw Brak środków finansowych na realizację inwestycji Błędy w prowadzeniu dokumentacji medycznej Pojawienie się incydentów związanych z ujawnieniem informacji podlegających ochronie Ponoszone straty i brak płynności finansowej Konkurencja na rynku usług medycznych

Informacje o istotnych czynnikach ryzyka nie ziszczenia się prognozy

Istotne czynniki ryzyka, które mogą zaważyć na prawidłowym funkcjonowaniu ZPOZ i mieć wpływ na jego sytuację ekonomiczno-finansową w latach przyszłych.

- Nie jest znany wpływ inflacji na gospodarkę, co przekłada się w sposób bezpośredni na działalność ZPOZ, gdyż przekłada się to na pracę w warunkach niepewności i stałego wzrostu cen;
- Niepewność działań ostonowych łagodzących skutki wyższych cen energii, wspierających gospodarstwa domowe, podmioty wrażliwe i przedsiębiorstwa w ramach tarczy antyinflacyjnej, energetycznej i solidarnościowej;
- Sytuacja ZPOZ w znacznym stopniu jest uzależniona od polityki zdrowotnej realizowanej przez Państwo i Narodowy Fundusz Zdrowia. Rozwój lub ograniczanie wykonywanych w przyszłości świadczeń medycznych zależy od czynników zewnętrznych, na które ZPOZ nie ma wpływu;
- Stawki za udzielanie świadczeń w znaczącej części nie zapewniają odpowiedniego poziomu finansowania w pełni zabezpieczającego koniecznych do poniesienia w związku z ich realizacją kosztów. Wobec tego nie jest możliwe zapewnienie o bieżącym utrzymaniu przez ZPOZ płynności finansowej jeśli nadal będzie ponosił straty na podstawowej działalności;
- Zbyt niska wartość środków finansowych, w odniesieniu do niezbędnych do zrealizowania świadczeń zdrowotnych w związku ze zgłaszanym na nie zapotrzebowaniem społecznym, może wpływać na pogarszanie sytuacji finansowej ZPOZ, który ma potencjał by wykonywać odpowiednio wyższą liczbę świadczeń, jednak występujące ograniczenia w postaci braku ich finansowania i zbyt niskiej wyceny mają wpływ na bieżącą złą sytuację finansową. Limity kontraktowe usług zdrowotnych stosowane w umowach z NFZ powodują, iż wykonywanie świadczeń ponad ustalony limit niesie za sobą ryzyko nie uzyskania za nie zapłaty od NFZ;
- Systemowe rozwiązania dotyczące płacy minimalnej będą miały wpływ na wzrost wynagrodzeń w całej gospodarce. Nie jest w chwili obecnej możliwe oszacowanie ich wpływu na sytuację finansową ZPOZ;
- Nie jest znany wpływ skutków regulacji płacowych w zakresie wzrostu wynagrodzenia pielęgniarek, położnych, lekarzy specjalistów, lekarzy rezydentów na roszczenia płacowe kierowane przez innych pracowników ZPOZ. Nie jest znany w chwili obecnej wpływ jaki będą miały przyszłe roszczenia finansowe pracowników na sytuację finansową ZPOZ;
- W wyniku braku systemowych rozwiązań w zakresie kształcenia pielęgniarek i położnych będą następowały niekorzystne dla ZPOZ procesy przechodzenia na renty, emerytury, bez zastępowalności w tej grupie zawodowej. Czynnikiem ryzyka związanym ze zmianami strukturalnymi na rynku pracy w Polsce jest wielkość podaży pracy w zakresie personelu medycznego, w tym głównie lekarskiego
- Nie ma pewności jak będzie wyglądał rynek usług świadczeń medycznych w Polsce w najbliższym czasie. Proponowane zmiany mogą w istotny sposób narzucić dodatkowe obciążenia podmiotom leczniczym bez zapewnienia dodatkowego finansowania. Wpływać to

może zarówno na rentowność bieżącą jednostki, jak i na możliwość oferowania dodatkowych usług nie objętych kontraktem z NFZ.

- Nieprzewidywalność sytuacji związanej z konfliktem zbrojnym na Ukrainie. Zwiększenie deficytu w Polsce m.in. na skutek znaczącego wzrostu nakładów na modernizację sił zbrojnych;
- Zmiana przepisów w zakresie pokrycia strat spoz przez organy tworzące;

W obecnych warunkach prognozowanie sytuacji makroekonomicznej obarczone jest dużym ryzykiem błędu.

PODSUMOWANIE RAPORTU

Pomimo poniesionej straty w latach 2022-2023 jednostka prezentowała stabilną sytuację finansową utrzymywaną od wielu lat. W roku bazowym sytuacja jednostki uległa pogorszeniu. Ujemny wynik finansowy, który może być jedynie częściowo pokryty z posiadanego funduszu zakładu, utrata bieżącej płynności i rosnące zobowiązania z tytułu dostaw i usług są sygnałem do podjęcia zmian w strukturze organizacyjnej jednostki. Zakładane w programie działania naprawcze w obecnej sytuacji wydają się być niewystarczające. Dodatkowo zasadniczym problemem jest niedoszacowanie wyceny udzielanych świadczeń, która powinna być wyższa o ok. 10%. Mając nałożony ustawowy obowiązek udzielania świadczeń, ZPOZ nie ma możliwości konkurencyjności na rynku usług komercyjnych, a środki z Narodowego Funduszu Zdrowia nie wystarczają na pokrycie niezbędnych do poniesienia kosztów.

Mocną stroną jednostki jest doświadczony zespół pracowników, który zapewnia dobrą jakość obsługi, co od lat potwierdzają certyfikaty jakości ISO.

Najważniejszym, oprócz poprawy kondycji finansowej i przywrócenia płynności finansowej jednostki, wyzwaniem dla kierownictwa ZPOZ jest:

- Podniesienie jakości udzielanych świadczeń poprzez dalsze prowadzenie inwestycji w zakresie dostosowania infrastruktury informatycznej do obowiązujących przepisów, wymiana starego sprzętu i wyposażenia oraz doposażenie w nowy sprzęt umożliwiający zwiększenie możliwości diagnostycznych i wprowadzenie nowych procedur medycznych. Szansą na te działania jest uzyskanie w roku 2025 dofinansowanie z Projektu grantowego nr FENX.06.01-IP.03-0001/23 pod nazwą "Wsparcie podstawowej opieki zdrowotnej (POZ)" realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021-2027, współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, realizowanego na podstawie umowy nr FENX.06.01-IP.03-0001/23-00/1374/2024/17 zawartej w dniu 27.03.2025 r.

- Zagwarantowanie bezpieczeństwa danych osobowych pacjentów oraz ich danych wrażliwych;
- Poprawa dostępności do świadczeń opieki zdrowotnej poprzez dalsze utrzymanie kadry medycznej na poziomie zapewniającym zadowalającą obsługę pacjenta;
- Zapobieganie oraz zwalczanie chorób zakaźnych poprzez monitorowanie sytuacji

epidemiologicznej, wdrażanie procedur postępowania przeciwepidemicznego jako skuteczną formę zapobiegania chorobom zakaźnym.